కథ?

విముక్తి

ఎం. ఎస్. రావు

అడవి రాజ్యం అధినేత పులిరాజుకు ముసలితనం వొచ్చింది. ప్రతి ప్రాణికీ జరామరణాలు సహజం ఐనట్లే పులిరాజుకు కూడ సహజమే.

కాని,

రోజురోజుకూ బలం క్షీణిస్తూ, దృష్టిమందగించిపోతూ, కండరాల బిగువుసడలి నరాలు పట్టుతప్పిపోతూ, ఒక్కొక్కటి చొప్పున పళ్లు, కోరలు ఊడిపోతూ, క్రమంగా తనకు ముసలితనం రావడం పులిరాజుకు అసహనంగానే తోచింది. అన్యాయంగా అధర్మంగా కూడ తోచింది.

ఏం తోచినా ఏం తోచకున్నా వాస్తవం వాస్తవమే. పులిరాజు కొన్నాళ్లలోనే వాస్తవాన్ని గ్రహించవలసి వచ్చింది. తాను ముసలిదయింది. తన ఆకలి మాత్రం ముసల్దికాలేదు. తన ఆశలు, కోరికలు ఏవీ ముసలివి కాలేదు. ముసలిదయిన శరీరానికి ముసలివికాని ఆకల్ని, ఆశల్ని, కోరికల్ని సంతృప్తిపరచే శక్తి క్షీణించింది. అడవి రాజ్యంలోని అన్ని జంతువులకూ తమతమ సహజగుణాల్తోపాటు పులిరాజు సహజగుణం కూడ తెలుసు. తమ రక్తం వేడి తమకు తెలీదుగాని, అవి తెలిసిన పులిరాజు పంజాదెబ్బ బలం, కోరలవాడి గాగా తెలుసు వాటికి. ఇన్ని తెలిసిన అడవి జంతువులు తమకు తాముగా తన నోటి ముందుకొచ్చి తిని త్రేన్చమని వేడుకుంటాయన్న భ్రమ పులిరాజుకు ఏమాత్రమూ లేదు. తాను కొద్ది నెలల్లోనో, కొన్ని సంవత్సరాల్లోనో చచ్చిపోతుంది. అది తప్పదు. ఈలోగా తాను స్వతహాగా వేటాడి ఆహారాన్ని సంపాదించుకోలేదు. త్వరగా, అతి త్వరగా ముసలితనం వచ్చేసింది— వచ్చేసింది.

మరి ఎలాగ? తాను బ్రతికేదెలాగ? తన రాజరికం నిలిచేదెలాగ?

అడవి రాజ్యాధిపతికి చావుతెలివిలో అమోఘమైన అసాధారణమైన ఉపాయం తోచింది.

s s s

'మిత్రమా!'

బీద బ్రాహ్మడు ఆశ్చర్యపోయేడు. ఈ అడవిలో అంత సౌమ్యంగా, స్నేహంగా తనను పిలుస్తున్న దెవ్వరు?

'ద్విజోత్తమా, ఓ పుణ్యాత్ముడా'

ఎక్కణ్నించా పిలుపు? — వెర్రి బ్రాహ్మడు ముందుకు చూచాడు. వెనక్కు చూచాడు.

'మిత్రమా అటు కాదు, యిటు'

పిలుపు వినిపించిన వైపు రెండడుగులు వేశాడు.

అక్కడ

భయమూ ఆశ్చర్యమూ ఉక్కిరి బిక్కిరి చేయగా బ్రాహ్మడికి ముచ్చెమటలు పోశాయి.

'భయపడుతున్నావా మిత్రమా'

మెడలో రుద్రాక్షమాల. నుదుట విబూదిరేఖలు. కళ్లలో కారుణ్యం. కుడి చేతిలో తళతళమెరిసే వజ్రపుటుంగరం. చుట్టూ చిన్న బురదగుంట. బురదగుంటలో మోకాలిలోతున మహర్షిలా పులిరాజు.

బాధగా వేదాంతి నవ్వు నవ్వింది.

'నన్నుచూసి నువ్వు భయపడడం సహజం. నేను పులిని, నువ్వు మనిషివి. పులి జన్మమెత్తి నేను పాపినయ్యాను. మనిషి జన్మమెత్తి ద్విజుడవై నువ్వు పుణ్యాత్ముడ వయ్యావు. భగవంతుని లీలలు ఎంత విచిత్రమైనవి! కాని ఓ సత్పురుషా— పులిగా పుట్టటమే నా పాపమైతే ఆ పాపాన్ని కడిగేసుకోవడానికి నేను సిద్ధంగా వున్నాను.'

బాపడికి నోట మాట రాలేదు.

'ఇంకా నమ్మకం కలగలేదా? చూడు యీ వుంగరం. అద్భుతమైన శక్తులు గలది. నేనుచేసిన సేవలను మెచ్చి సిద్ధుడొకడు యీ వుంగరాన్ని నా పాపపు జన్మకు ప్రాయశ్చిత్తంగా నాకిచ్చారు. ఆనాటి నుంచి జీవహింసను త్యజించి కందమూలాలు మాత్రమే భుజిస్తూ నియమనిష్ఠల్తో బ్రతుకును వెళ్లమారుస్తూ నీలాంటి మహానుభావుని కొరకు ఎదురు చూస్తున్నాను. ఈ వుంగరాన్ని నీకు సమర్పించుకొని నా శాపంలాంటి పాపం నుండి విముక్తమౌతాను.'

'బె బె బె—' అన్నాడు బొర్రె నాలేవి బిక్క బ్రాహ్మడు.

'నీ కష్టాలు నేనూహించగలను. ఇది కలియుగం. ఎక్కడచూసినా పాపం. పాపమే రాజ్యం చేస్తున్నది. ఉచ్ఛనీచాలు నశించాయి. కులమతాలు మంటగలిశాయి. ప్రజల్లో భయభక్తులు ఏకోశానాలేవు. నాస్తికులు ఎక్కువై భగవంతుని సింహాసనాన్ని

పెకిలించివేయాలని చూస్తున్నారు. ఒక్కసారి జ్ఞాపకంచేసుకో. గతకాలం మీ బ్రాహ్మల వైభవ ప్రాభవాలు ఎంత గొప్పగా వుండేవి! రాజ్యాలు రాజులు మీ చేతుల్లో. భక్తి రక్తి మీ చేతుల్లో. ధనధాన్యాలు వజ్రవైడూర్యాలు. లక్ష్మీ సరస్వతులు మీ ఇళ్లల్లో. కాని ఇప్పుడేముంది? మీకేమి మిగిలింది?'

'ఈ వుంగరం తీసుకెళ్లు. రోజూ స్నానాదికాలు ముగించాక పూజించు. నీవు కోరుకున్నది ఇస్తుంది. డబ్బు ఇస్తుంది. ధాన్యం ఇస్తుంది. బంగళాలనిస్తుంది. పట్టు పరుపుల్ని పడుచు పిల్లల్ని— ఏది కావాలంటే అది యిస్తుంది. నీకందరూ విధేయులౌతారు. మిత్రులంతా నీ ఇంటిచుట్టూ కుక్కల్లా తిరుగుతారు. అంతా నీకు చేతులెత్తి మొక్కుతారు. నీ పూర్వప్రతిభ తిరిగి వొస్తుంది.'

'నిజంగానా!' అన్నాడు బ్రాహ్మడు.

'నిజం మిత్రమా నిజం. నీకింకా నమ్మకం కలుగలేదా?'

'ఐతే—'

'సందేహమెందుకు? ఇదిగో ఉంగరం తీసుకువెళ్లు. నన్ను కృతార్థున్నిచేయి.'

ఇంతటితో తన జన్మజన్మల దరిద్రం తీరుతుందనుకున్నాడు బ్రాహ్మడు. నిజంగానే తీరిందికూడ.

ఉంగరం అందుకోడానికి బురదలో దిగేడు. దిగి చేయి చాచాడు ఉంగరం కొరకు. పులిరాజు ఉంగరం ఇవ్వలేదు సరికదా గట్టిగా గర్జించి పంజాయెత్తి ఒక్క దెబ్బతీసింది. ఆ ఒక్కదెబ్బతో నవనాడులూ తెగిపోయి దిమ్మతిరిగిన బ్రాహ్మడు జరిగిన మోసం గ్రహించాడు. భయంతో అరుస్తూ బురదలోంచి పులిరాజు రెండో దెబ్బనించి పారిపో ప్రయత్నించాడు. కాని బురదలో కూరుకుపోయిన కాళ్లు వస్తేగా.

అప్పటికే ఆలస్యమయింది. అలా బురదలో కూరుకుపోయిన బ్రాహ్మడు చక్కా పులిరాజు కడుపులో తేలాడు.

• • •

'మిత్రమా!'

చిరుద్యోగి అటుచెల్లాడు.

ఎదుగులో పులిరాజు. పులిరాజు చేతిలో వజ్రపుటుంగరం. అంతా మామూలే.

చిరుద్యోగి భయపడ్డాడు మొదట. ఆశ్చర్యపోయాడు తర్వాత. ఆ తర్వాత పులిరాజు మాటల గారడీలో చిత్తైపోయాడు.

'నీకొరకే ఎదురుచూస్తున్నాను మిత్రమా నీకొరకే. నీకు రెండేళ్ల ఇంక్రిమెంటు రావాలి కదూ. కాదూ, మూడేళ్లదా. ఆ మూడేళ్ల ఇంక్రిమెంటూ యిప్పిస్తుందీ ఉంగరం. దీని ప్రభావంవల్ల ఆగిపోయిన ప్రమోషన్ వొస్తుంది. నిన్ను చూస్తూనే మండిపడే ఆఫీసర్ ప్రసన్నుడౌతాడు. పాడిగేదెలాంటి సెక్షన్ దొరుకుతుంది. మూడేళ్ల కింద నీ పెద్దబిడ్డను వదిలేసిన నీ అల్లుడు ఆమెను తిరిగి ఏలుకుంటాడు. ఎదిగి కూర్చున్న నీ మిగతా ఇద్దరు బిడ్డలకూ మంచి సంబంధాలు దొరుకుతాయి. బియ్యేపాసై ఉద్యోగం దొరక్క ఎండ్రిన్ తాగి చచ్చిపోవాలనుకుంటున్న నీ కొడుక్కు మంచి ఉద్యోగం వస్తుంది. స్వంతిల్లు కట్టుకుంటావు. దానాలు చేస్తావు. నవ్వ గలుగుతావు. నవ్వించ గలుగుతావు— ఇవన్నీ ఇచ్చే యీ వుంగరాన్ని నీ కొరకే దాచివుంచాను. తీసుకు వెళ్లు. నన్ను నా పాపం నుండి విముక్తి చేయి.'

• • •

'బ్రదర్ !'

నిరాశా నిస్పృహల్లో కుంగిపోయి కాళ్లకు అరిగిన చెప్పులుకూడ లేని నిరుద్యోగి 'నన్నెవరు పిలుస్తారూ యీ అడవిలో యింత స్నేహంగా!' అని అనుకుంటూ అటు వెళ్లి మృగరాజును చూసినవాడై, భయపడినవాడై, ఆశ్చర్యపోయినవాడై వుండగా— సానుభూతి నిండివున్న గొంతుతో పులిరాజిలా అంది.

ఆ చంకనవున్న కాగితాలకట్ట ఏమిటి బ్రదర్ ? సర్టిఫికెట్లా. బియ్యే యూనివర్సిటీ ఫస్టుగా పాసయ్యావా. రెండేళ్ళనుంచి కాలికి బట్టకట్టకుండా తిరుగుతున్నావా. ఎన్ని ఇంటర్వ్యూలకు అటెండయావు ? ఇరవై తొమ్మిదింటికా. ఒక్క ఉద్యోగమూ దొరకలేదా ఏమంటున్నావు— నీకు రెకమండేషన్ లేదా. లంచాలిచ్చే స్తోమతకూడ లేదా. అన్యాయమంటున్నావా. ఈ ప్రపంచమంతా మోసం దగా అంటున్నావా. ముసలి తలిదండ్రులూ. ముండమోసిన అక్క. వయసు చెల్లే నీపైన ఆధారపడివున్నారంటున్నావా. అప్పులుకూడ వున్నయ్యా. ఇల్లు వేలం వేస్తారా. ఎప్పుడు ? వచ్చే పదిహేనో తారీకున్నా. చచ్చిపోవాలనుకుంటున్నావా. బతికి సాధించేదేముందంటున్నావా. తప్పు బ్రదర్ తప్పు. నిరాశకూడదు. ఎవరికెప్పుడే అదృష్టం కలిసి వస్తుందో చెప్పలేము. నిన్ను చూస్తుంటే ఈ ఉంగరం నీకే యివ్వాలనుంది. తీసుకెళ్లు మన యోగుల మహర్షుల మహత్తు నీకు తెలుసుకదా, విషాన్ని జీర్ణించుకుంటారు. నిప్పులమీద నడిచి నీటిమీద పరుంటారు. చిటికెడు విబూదితో కోరికలన్నీ తీర్చుతారు. అలాంటి సిద్ధుడు ఇచ్చిందే ఈవుంగరం. దీనివల్ల నీకు గొప్ప, అతిగొప్ప ఉద్యోగం దొరుకుతుంది. నీ కష్టాలన్నీ ఈడేరుతాయి. పైగా ఇతరుల కష్టాలుకూడ తీర

368

తావు. ఈ వుంగరాన్ని తీసుకువెళ్ళి నేనో మంచిపని చేశానన్న సంతృప్తినైనా నాకు మిగుల్చు ...

జీవితంమీద తిరిగి చిగురించిన మమకారం మెరుస్తోన్న కళ్ళతో ఉంగరం తీసుకోవడానికి వొచ్చిన నిరుద్యోగిని తినేసి నిండినకడుపుతో సంతృప్తిగా తేన్చింది పులిరాజు.

* * *

'చెల్లెమ్మా'

చెల్లెమ్మా అని పిలువబడిన దుఃఖాతురయైన ఆ గృహిణి పులిరాజును ఆరూపంలో చూసేసరికి మొదట భయపడి, తర్వాత ఎవరో దేవత ఆ రూపంలో తన ముందు ప్రత్యక్షమైనదని నమ్మినదై భక్తిప్రపత్తులు ఇనుమడింప చేతులు జోడించింది:

అప్పుడు మృగరాజు నిజమైన దేవతలా కాకుండా ఆదేవత పంపిన ప్రతినిధిలా ఇలా అంది

'నిన్నుచూస్తే నాకడుపు తరుక్కుపోతుంది చెల్లెమ్మా. నువ్వు నీ పనికిమాలిన— కాదుకాదు, కోపానికిరాకు— దైవసమానుడైన నీ భర్తతో పోట్లాడి పిల్లల్ని అక్కడే వదిలేసి తల్లిగారింటికి వెళ్తున్నావని నాకు తెలుసు. నీ భర్త మంచివాడేననీ, నీ అత్తా మామా అంతా మంచివారేననీ, నువ్వు అతిమంచిదానవనీ తెలుసు. పాడువిధి ఇంత మంచిదానవైన నీపట్ల వక్రించిందనీ, ఒకానొకప్పుడు దేవుడుకూడ విధిచేతిలో కీలుబొమ్మేననీకూడ నాకు తెలుసు. మనమంతా మంచివాళ్ళమే. దేవుడుకూడ మంచివాడే. కాని దారిద్ర్యం బహు చెడ్డది. విధి ఇంకా చెడ్డది. ఈరోజులు మరీ మరీ చెడ్డవి. అందుకని చెల్లెమ్మా దుఃఖపడకూడదు. అధైర్యపడగూడదు. ఇది నీకూతెలుసు. కాని నీకు తెలీని ఓ విషయం నాకు తెలుసు అదేమిటంటే— ఈ వుంగరం మహిమ.'

గృహిణి కళ్లు విప్పార్చి తళతళా మెరుస్తోన్న ఆ వుంగరాన్ని చూసింది.

'నువ్వు నా తోబుట్టువు లాంటిదానివి తన తోబుట్టువు కష్టాల్లో వున్నదంటే ఏ అన్నయ్యైనా చూస్తూ ఊర్కోగలడా? ఈ వుంగరం నీకిస్తున్నాను తీసుకువెళ్లు. దేవుని పటంముందు పెట్టి రోజూ కుంకుమా పూలూ వేసి పూజించు. నీ కోరికలన్నీ ఈడేరుతాయి. దారిద్ర్యం నీ జోలికిరాదు. అప్పుడు బజార్లోకి వచ్చిన కొత్త చీరల్లా కొనేస్తావు. గంటకొక్క చీర మారుస్తావు. నగలవర్తకులదగ్గరి మంచిమంచి నగలన్నీ నీ శరీరం మీదుంటాయి. నువ్వు హీరోయిన్‌లా నీభర్త హీరోలా చుట్టుపక్కల గృహిణులకు కన్నుకుట్టేలా అందంగా ఆనందంగా ఖుషిఖుషీగా వుంటారు. నువ్వు కథలు రాస్తావు. నీ నవలకు ఫస్టు ప్రైజులొస్తాయి నీ సీరియల్స్‌తో వార, మాస పత్రిక

లన్నీ సర్క్యులేషన్‌ని పెంచుకుంటాయి. నీ కథల్ని సినిమాలు తీస్తారు. అవి ఒక్కోటి యాభై వారాలపైగా ఆడతాయి. నువ్వింకా నోములు నోస్తావు. వ్రతాలు చేస్తావు. నీ కొడుకుల పుట్టువెంట్రుకలు తిరుపతిలో తీయిస్తావు. నీ బిడ్డల చెవులు కాశీలో కుట్టిస్తావు....!'

గృహిణి తన్మయత్వంలో ఊగిపోయింది. తనకా వరాలన్నీ యిచ్చే ఉంగరం తీసుకోవడానికి దేవునిదగ్గరకు వెళ్లినట్లు మృగరాజు దగ్గరికి వెళ్తూ బుడుగులో దిగింది. ఆవిధంగా పులిరాజుకు ఆడకూతురు మాంసం దొరికింది. ఆరోజు ఆకలి తీరింది.

* * *

'కామ్రేడ్!'

'నిన్ను నమ్మను నేను' అరిచాడు కార్మికుడు.

'కాని నిన్ను నేను నమ్ముతాను' అంది పులిరాజు. 'ఈ ఆధునిక యుగంలో నీ పాత్రని నేను నమ్ముతాను. నీ ప్రాముఖ్యాన్ని, నీ సేవను, నీ శక్తిని నేను బాగా నమ్ముతాను. నీ భవిష్యత్తుపట్ల ఎవరికీ లేని నమ్మకం నాకుంది. కామ్రేడ్ ఈ దేశం నీది. ఈ సంపద నీది. ఈ ప్రపంచానికి నువ్వే అసలు సృష్టికర్తవు. కాని నువ్వీ రోజు దారుణంగా దోపిడీ చేయబడుతున్నావు. నీ కష్టాన్ని మేపి గుత్తపెట్టుబడిదారులు తెగ బలుస్తున్నారు. నువ్వు తెగించి సమ్మెచేస్తే నీపైకి గుండాల్ని పంపిస్తున్నారు. నీదైన నీదేశంలోనే నీకు ఇల్లు లేదు. చదువులేదు. వైద్యంలేదు. రక్షణలేదు. సమ్మె కట్టే స్వతంత్రం కూడలేదు. మరి ఉన్నదేమిటి? సంకెళ్లు, సంకెళ్లు. అందుకని— అందుకనే కామ్రేడ్! నీ చేతుల్లోకి రాజ్యాధికారం రావాలి. వచ్చి తీరుతుందని భగవంతుడు గీతలో చెప్పేడు. మన దేశనాయకులు వెయ్యిన్నొక్కసార్లు అక్కడ యిక్కడ అనకుండా అంతటా చెప్పారు.'

ఏ ట్రేడ్‌యూనియన్ లీడరూ ఇంతగొప్పగా మాట్లాడగా వినలేదు కార్మికుడు. అప్రతిభుడై వినసాగాడు పులిరాజు మాటలు.

మరి రాజ్యాధికారం నీ చేతికెలా వస్తుంది? తెలీదా. స్ట్రైకుల్చేయడం మాత్రమే తెలుసా. మీ నాయకులు రాజ్యాధికారం వచ్చితీరుతుందని చెప్పారు కాని, ఎలా వస్తుందో, అందుకు నువ్వేంచేయాలో చెప్పలేదా, నేను చెబుతాను విను. ఈ ఉంగరంద్వారా వస్తుంది నీకు రాజ్యాధికారం. ఆశ్చర్యపోతున్నావా. నిజంకామ్రేడ్ నిజం. ఈ ఉంగరంవల్ల నీవు పెద్ద ట్రేడ్‌యూనియన్ లీడర్‌వవుతావు. తర్వాత రాష్ట్ర కార్మికమంత్రివవుతావు. అక్కణ్ణించి ముఖ్యమంత్రి, చివరకు ప్రధానమంత్రివై రాజ్యాధికారాన్నంతా చేజిక్కించుకుంటావు. కార్మిక శ్రేయోరాజ్యాన్ని నెలకొల్పుతావు.

370

'విజంగానా' అన్నాడు కార్మికుడు.

'విజమే'నంది పులిరాజా.

కార్మిక శ్రేయోరాజ్యాన్ని తేగలిగే మహత్తుకలిగిన ఉంగరాన్ని అడుక్కునేందుకై వెళ్ళిన కార్మికుడి రక్తం వేడి పులిరాజుకు చాలా హుంషారు కలిగించింది.

* * *

తర్వాత

ఒకరోజు ఇలాగే ఆ వుంగరాన్ని చూపించే పులిరాజా రైతును స్వాహా చేసింది. మరోరోజు విద్యార్థిని భోంచేసింది. తర్వాత ఓరోజు గిరిజనుణ్ని సఫాచేసింది. హరిజనిణ్ని సఫాచేసింది. ఇంకోరోజు ఇంకొకర్ని— ఇలాగ ఎన్నోరోజులు ఎంతోమందిని మింగేసింది.

పులిరాజా తినగా మిగిలిన ఎముకల్ని నక్కలు, రాబందులు సమంగా పంచుకుని పీక్కుతినేవి. చివరికి మిగిలిన ఎముకల్ని ఆ బురదగుంటలోనే పైకి కనిపించకుండా తొక్కేసేవి.

* * *

ఆరోజు—

సూర్యుడు ఉదయించిన కొద్దిసేపటికే చండప్రచండంగా మారేడు. వసంత రుతువు అడవినంతా చిగురుటాకుల్తో చిరుగాలుల్తో, రంగురంగుల పూలతో పళ్ళతో అలంకరించి కొత్తయుగానికి స్వాగతమిచ్చేందుకు తయారైనట్లుగావుంది

అప్పుడు

ఆకలితో మండిపోతున్న పులిరాజా ముందుకు అతడు వచ్చాడు.

అతనిరాక పులిరాజుకు ఎంతో సంతోషాన్ని కలిగించింది. ఎందుకనో పులిరాజుకీమధ్య రోజురోజుకూ రక్తదాహం హెచ్చుతున్నదేగాని తగ్గడంలేదు.

'రా—రా నీకొరకే ఎదురుచూస్తున్నాను' అంది.

'నేను నీకొరకే వచ్చాను. నీగురించి వినేవచ్చాను' అన్నాడు అతడు,

పులిరాజా మునలిగుండెలో ఏమూలలోనో భయం పుట్టింది అతని మాటలు వింటూంటే. ఐనా మానవమాత్రునికి తను భయపడడమా !

మామూలుగా మాట్లాడడానికి ప్రయత్నిస్తూ పులిరాజా అడిగింది. 'అలాగా. నా గురించి ఎవరు చెప్పారు నీకు '

'ప్రతి ఒక్కరూ చెప్పారు. చిన్నా పెద్దా ముసలీ ముతకా ఆడామగా అందరూ చెప్పారు. ఈ భూమిమీద ప్రతిజీవీ చెప్పింది. చిన్న మట్టి అణువు, అతిపెద్దపర్వతం,

చెట్లు చేమలు, అడవులు, నదులు, సూర్యచంద్రులు, ఆకాశం, సముద్రాలు– అన్నీ నీగురించే మాట్లాడుకుంటున్నాయి.'

అతని నిర్భయత్వాన్ని చూస్తుంటే, అతని కళ్ళలోని మెరుపుల్ని చూస్తుంటే, అతని మాటల్లోని ఆత్మవిశ్వాసం ఆవేశాల్ని చూస్తుంటే పులిరాజుకు తానిదివరకెన్నడూ చూడని తానెరగని ఒక కొత్తమనిషిని, అతి బలవంతుణ్ణి, తన అసలు శత్రువును చూసినట్లుగా ఫీలయింది.

'మరి నువ్వెవరు?' ధైర్యంగా ఉండడానికి ప్రయత్నిస్తూ అడిగింది.

'నేనా?' అతడు చిన్నగా, గర్వంగా నవ్వాడు. 'నేను విప్లవకారుణ్ని. పీడిత ప్రపంచానికి విముక్తి ప్రదాతను. నువ్వు తినేసిన చిరుద్యోగి మాతండ్రి. నిరుద్యోగి మా అన్న. కార్మికుడు మా చిన్నాన్న. గృహిణి మా వదిన. రైతు మాపెదనాన్న. విద్యార్థి నా తమ్ముడు. గిరిజన, హరిజనులు నా నేస్తాలు. నేను విప్లవకారుణ్ణి'

'విప్లవకారునివా? మంచిది మంచిది. ఐతే నువ్వు యీ వజ్రపుటుంగరం గురించి వినేవుంటావు.'

'విన్నాను. నీ వజ్రపుటుంగరం గురించి బాగా విన్నాను. దాని ఆశ చూపి ఎందరెందర్ని బురదగుంటలోకి లాగి మట్టుపెట్టావో అంతా విన్నాను. విన్నానుకాబట్టే యిక్కడికి వచ్చాను. ఇక నీ ఆటలు సాగవు. ఇంతటితో నీ ఆటకట్టు.'

ఉంగరం మంత్రం పారలేదు। ఫెయిలయింది. పులిరాజు శరీరం ఒక క్షణం వణవణా వణికింది. అలా పులిరాజు ఎన్నడూ ఎవరిముందూ ఏ పరిస్థితుల్లోనూ వణికి పోలేదు. ఐనా మరుక్షణంలోనే ధైర్యాన్ని, బలాన్ని కూడదీసుకుంది. అడవంతా దద్దరిల్లేటట్లు గర్జించింది.

'గుడ్డొచ్చి పిల్లనెక్కిరించినట్లు ఎగిరెగిరి పడుతున్నావే? నువ్వెవరిముందు నించుని మాట్లాడుతున్నావో తెలుసుకునే మాట్లాడుతున్నావా? ఒక్క పంజాదెబ్బతో నీ నవ్వులన్నీ ఎగిరిపోతాయి. నా కోరలమధ్య చిక్కుకుని నీ శరీరం నుగ్గునూచమై పోతుంది. ఏదో పాపం పోనీ అని సహాయం చేయదలచుకుంటే చిన్నా పెద్దా మరచి మిడిసిపడుతున్నావే. జాగ్రత్త.'

'అలాగా' అన్నాడు అతడు. అని భుజానవున్న తుపాకీ తీసేడు.

తుపాకీచూసి పులిరాజు అదిరిపడింది. ఇంతవరకూ పులిరాజుదృష్టి దానిపైకి వెళ్ళనేలేదు. తన చురకత్తి చూపుకేమయింది? తన స్ఫూర్తి ఎప్పుడుచచ్చిపోయింది?

అతడు తుపాకీ లోడ్‌చేస్తున్నాడు తనవైపే చూస్తూ. సమయం మించిపోతు న్నది. అవకాశాన్ని తన పంజానించి జారిపోనివ్వకూడదు. త్వరగా అతిత్వరగా దెబ్బతీయాలి.

పులిరాజు భయంకరంగా అతి భయానకంగా గర్జించింది. (గర్జించాననుకుంది) బురదలోంచి ఒక్క దుముకుదుమికి అతణ్ని ఒకేఒక్క పంజాదెబ్బతో పరలోకానికి పంపాలనుకుంది. అనుకున్నదే తడవుగా శరీరంలోని సమస్తబలాల్నీ కూడదీసుకుని ఎగిరింది.

ఆశ్చర్యం। పులిరాజు ఎగరలేకపోయింది. ఇన్నాళ్లూ తన పథకంలో తనకు అమోఘంగా ఉపయోగపడ్డ బురదగుంటలో దిగబడి తనకాళ్లు పెకిలిరావడంలేదు. తన బలం పనిచేయడంలేదు. తన లాఘవం బురదగుంటనించి తనను లాగలేకపోతున్నది. ఎలాగ.... ఎలాగ....

పులిరాజు అటు గింజుకున్నది. ఇటు గింజుకున్నది. పిచ్చి పిచ్చిగా భయం భయంగా అరిచింది. ఇన్నిరోజులూ తనకు ఆహారం సంపాదించిపెట్టిన వజ్రపుటుంగరం ఎక్కడో బురదలోపడి కూరుకుపోయింది. రుద్రాక్షమాల ఎక్కడపడిపోయిందో జాడలేదు.

అతడు పులిరాజునా అవస్థలో చూచి నవ్వేడు నిర్దయగా కర్కశంగానవ్వేడు నవ్వి అన్నాడు.

'లాభంలేదు నన్ను చంపడం కాదుకదా నిన్నునువ్వే రక్షించుకోలేవు. మాయ చేసి మోసంచేసి మాత్రమే నువ్వు దొంగదెబ్బ తీయగలవు అంతకన్నా నీకు చాత కాదు. నీ గర్జనలకు ఇప్పుడు కుందేళ్లుకూడ భయపడవు– నువ్విన్నిరోజులూ జనానికి చూపించి వాళ్ళని ఆశపెట్టి మోసం చేసిన వజ్రపుటుంగరం ఎక్కడ? నీ రుద్రాక్ష మాల, నీ కల్లబొల్లి కబుర్లు, నీ కపటనాటకాలు ఏమయ్యాయి? అలా గింజుకుంటా వెందుకు-- లాభంలేదు. ఇన్నిరోజులూ నీకెంతగానో తోడ్పడ్డ యీ బుడుగులోంచి నువ్వు బయటపడలేవు. పడలేవుగాక పడలేవు. ఇంతకాలం నీ రక్తదాహం తీర్చు కునేందుకు నువ్వు ఉపయోగించుకున్న ఈ బురదగుంటలోనే, నువ్వెంతమంది జీవితా లకో సమాధులుకట్టిన ఈ బురదగుంటలోనే, నువ్వు స్వయంగా తెలివిగా ఉపాయంగా ఏర్పాటుచేసుకున్న నీ యీ బురదగుంటలోనే నీ సమాధి కడతాను. యుగధర్మం నీ చావు కోరుతున్నది. మొత్తం ప్రపంచానికి ప్రపంచం నీచావుకోరుతున్నది. ఇప్పుడు నిన్నెవ్వరూ రక్షించలేరు. నీకు కాలం మూడింది'

అతడు చావుభయంతో కొట్టుకుంటున్న పులిరాజువైపు తుపాకి గురిపెట్టాడు.

(ఈ కథలోని ఈ క్రింది పదాలకు అర్థం తెలీనివారికి :

బురదగుంట లేక బుడుగు = పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యం + పెట్టుబడిదారీ విధానం; వజ్రపుటుంగరం = సోషలిజం అను ఒక పొడిమాట లేక నినాదం.)

373